

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ศึกษาและเปรียบเทียบระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่เปิดสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญ ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล จำนวน 500 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ กลุ่มที่ 2 400 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ศึกษาและเปรียบเทียบระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้พัฒนาให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อความแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สกัดองค์ประกอบด้วยวิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และนำองค์ประกอบที่มีค่าไอแกน (Eigenvalue) เกิน 1 ไปใช้หมุนแกนออร์ทอโกนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax) เพื่อหาองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วตั้งชื่อองค์ประกอบ และสร้างโมเดลสมมติฐานขององค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม Lisrel เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมมติฐานขององค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และทำการปรับโมเดลด้วยการผ่อนปรนให้ความคลาดเคลื่อนในการวัดมีความสัมพันธ์กันได้ ตามค่าดัชนีดัดแปร (Modification Indices : MI) จนกระทั่งได้ค่าสถิติไค-สแควร์มีนัยสำคัญ

($p \leq .05$) แต่ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) น้อยกว่า 2.00 ดัชนี GFI และดัชนี AGFI มีค่ามากกว่า 0.90 ดัชนี CFI มีค่ามากกว่า 0.95 ค่า Standardized RMR มีค่าต่ำกว่า 0.08 และค่า RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.06 ซึ่งแสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก ชั้นที่ 3 ศึกษาและเปรียบเทียบระดับสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่องสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

5.1.1.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 20 ตัวแปร ดังนี้

ก. องค์ประกอบที่ 1 ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ H7, H9, H7, H18, H19, H20 และ H21 มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .860 - .604

ข. องค์ประกอบที่ 2 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ได้แก่ H1, H13, H15, H22, H23, H26 และ H29 โดยมีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .797 - .578

ค. องค์ประกอบที่ 3 การมีวิสัยทัศน์ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ได้แก่ H2, H4, H5, H33, H40 และ H42 โดยมีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .762 - .535

5.1.1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้กับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าสถิติไค-สแควร์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.407 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .95 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .93 ดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .99 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (RMSEA) เท่ากับ .032 และรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .025

5.1.2 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสรุปมีผลดังนี้

5.1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดปัตตานีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือจังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 22 จังหวัดยะลาถับนราธิวาส คิดเป็นร้อยละ 18 และจังหวัดสตูลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12 ส่วนกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดของโรงเรียนมีโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42, 36 และ 22 ตามลำดับ

5.1.2.2 ระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ก. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับสมรรถนะผู้บริหารในด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=3.96$, S.D.= .633) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X}=3.93$, S.D.= .661) ส่วนด้านที่มีน้อยที่สุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=3.89$, S.D.= .665)

ข. สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยภาพรวม พบว่า มีสมรรถนะผู้บริหารอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลายได้ ($\bar{X}=4.11$, S.D.= .805) มากที่สุด รองลงมาคือ สามารถวางแผนเพื่อปฏิบัติงานเป็นทีมโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม(ชูรอ)กับเพื่อนร่วมงานได้ ($\bar{X}=4.02$, S.D.= .809) และสามารถแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามได้ ($\bar{X}=3.99$, S.D.= .816) ตามลำดับ ส่วนข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการได้ ($\bar{X}=3.76$, S.D.= .807)

ค. สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวม พบว่า มีสมรรถนะผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางด้านศาสนา ความรู้ในวิชาชีพและความรู้ทั่วไป เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองมากที่สุด ($\bar{X}=4.14$, S.D.= .782) รองลงมาคือ ความสามารถในการติดตามข่าวสาร สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ เช่น ระบบประชาสัมพันธ์ออนไลน์ทาง Internet , e-mail เป็นต้น ($\bar{X}=4.05$, S.D.= .752) และแสวงหาโอกาสหรือแนวทางพัฒนาความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.04$, S.D.= .822) ตามลำดับ ส่วนสมรรถนะที่ผู้บริหารโรงเรียนมีน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถสังเคราะห์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนในด้านต่างๆได้ ($\bar{X}=3.73$, S.D.= .836)

ง. สมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยภาพรวม พบว่า มีสมรรถนะผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะในด้านความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนมากที่สุด ($\bar{X}=4.09$, S.D.= .806) รองลงมาคือ สามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสังคมมุสลิมและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ($\bar{X}=4.05$, S.D.= .752) และแสวงหาโอกาสหรือแนวทางพัฒนาความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.04$, S.D.= .822) ตามลำดับ ส่วนสมรรถนะที่ผู้บริหารโรงเรียนมีน้อยที่สุด คือ การติดตามงานของโรงเรียนให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ($\bar{X}=3.79$, S.D.= .793)

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างขนาดของโรงเรียน ในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสมรรถนะผู้บริหารโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 องค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้ศึกษา คือ หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) โดยพิจารณาจากสมรรถนะในการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 4 สมรรถนะ คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน 4 สมรรถนะ คือ 5) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ 6) การสื่อสารและการจูงใจ 7) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 8) การมีวิสัยทัศน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น สอดคล้องกับสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ ก.ค.ศ. ในด้านการบริการที่ดี และด้านการทำงานเป็นทีม เพราะทั้งสองสมรรถนะนั้นมีเนื้อหาของตัวแปรสังเกตได้ไปในทางความสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงสามารถรวมกันเป็นหนึ่งองค์ประกอบได้ ส่วนองค์ประกอบที่สอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ ก.ค.ศ. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาตนเอง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ และการสื่อสารและการจูงใจ เพราะเนื้อหาของตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบนี้มีความสอดคล้องกับความหมายด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูง และองค์ประกอบที่สาม การมีวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ ก.ค.ศ. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการมีวิสัยทัศน์ เพราะตัวแปรสังเกตได้ของสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์บางข้อมีเนื้อหาที่สามารถรวมกับองค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ได้และตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูงจึงทำให้รวมกันเป็นหนึ่งองค์ประกอบ ดังนั้นจากผลการวิจัยดังกล่าวจะนำเสนอรายละเอียดของการอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

5.2.1.1 องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นองค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ซึ่งเป็นไปตามโมเดลสมมติฐาน ได้แก่ ท่านมีการเสริมแรง ให้กำลังใจส่งเสริม สนับสนุนเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานได้ ท่านสามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้ ท่านสามารถวางแผนเพื่อปฏิบัติงานเป็นทีมโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม(ชुरอ)กับเพื่อนร่วมงานได้ ท่านสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลายได้ ท่านสามารถแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามได้ ท่านสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการได้ และท่านมีการศึกษาความต้องการและจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานข้อมูลของความต้องการที่แท้จริงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากการบริหารจัดการโรงเรียนนั้นเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถจากหลายฝ่าย และงานบริหารจัดการโรงเรียนบางอย่างไม่สามารถทำสำเร็จเพียงคนเดียวได้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีจากคนรอบข้างทั้งครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และบุคคลอื่นๆที่เข้ามาติดต่อกับโรงเรียน เพื่อช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ จากตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบความสัมพันธ์กับผู้อื่นเห็นได้ว่าเป็นการรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงของสมรรถนะด้านการบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีม ของหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ ก.ค.ศ. ที่ผู้วิจัยใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อีกทั้งยังมีแนวคิดที่สนับสนุนองค์ประกอบด้านนี้ คือ Zweel (2000 อ้างถึงใน เรชา ชูสุวรรณ , 2551:40) ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า สมรรถนะด้านสัมพันธภาพเป็นสมรรถนะที่สัมพันธ์กับลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การมุ่งในบริการ การตระหนักรู้ด้านปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความเข้าใจในความเป็นองค์การ การสร้างสัมพันธภาพ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความตั้งใจในการติดต่อสื่อสาร และความรู้สึกรักต่อวัฒนธรรม ส่วนในเรื่องการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงาน การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในการทำงาน การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลาย การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม สามารถสร้างระบบการบริการที่ดี ตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการ มีการกระทำที่เป็นไปเพื่อความช่วยเหลือ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ในลักษณะของการปฏิบัติด้วยความเอาใจใส่ ไกล่ชิด อบอุ่น มิไม่ตรีจิตนั้น ได้มีความสอดคล้องกับหลักคำสอนของอิสลามดังที่อัลลอฮ์ สุบฮานะฮฺวะตะอาลา ได้ทรงตรัสไว้ความว่า

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ (المائدة: 2)

ความว่า “และพวกจงช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นคุณธรรม และความยำเกรงและจงอย่าช่วยกันในเรื่องที่เป็นบาป และเป็นศัตรูกันและพึงกลัวเกรงอัลลอฮ์เถิด แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรุนแรงในการลงโทษ” (อัลมาอิดะ :2)

และมีหะดีษของท่านนบีมุฮัมมัด (คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม) กล่าวว่า

((لَا تَحْفِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنَّ تَلْقَىٰ أَخَاكَ بِوَجْهِهِ طَلِقْ))⁷

ความว่า “จงอย่าคิดว่าการกระทำดีใดๆเป็นเรื่องเล็กน้อย ถึงแม้เพียงการพบปะกับพี่น้องของท่านด้วยสีหน้าที่ร่าเริงเท่านั้นก็ตาม”

ดังนั้นแนวคิดดังกล่าวจึงมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นในครั้งนี้

5.2.1.2 องค์ประกอบด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร ซึ่งเป็นไปตามโมเดลสมมติฐาน ได้แก่ ท่านสามารถสื่อสารผ่านสื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนได้ เช่น การใช้โทรศัพท์ส่งข้อความมอบหมายงานแก่บุคลากร การรับ-ส่ง หนังสือราชการออนไลน์ เป็นต้น ท่านมีความสามารถในการติดตามข่าวสาร สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ เช่น ระบบประชาสัมพันธ์ออนไลน์ทาง Internet , e-mail เป็นต้น ท่านสามารถสังเคราะห์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนในด้านต่างๆได้ ท่านสามารถวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ เพื่อจัดทำนโยบายและวางแผนการบริหารโรงเรียนได้ ท่านสามารถใช้แนวคิดเชิงระบบในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานในด้านต่างๆได้ ท่านศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ทางด้านศาสนา ความรู้ในวิชาชีพและความรู้ทั่วไป เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง และท่านสามารถวางแผนการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนได้ ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา

⁷ หะดีษบันทึกโดย Muslim หะดีษหมายเลข 2626

อิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ อย่างเช่น ต้องมีความเข้าใจและการประยุกต์ใช้วิธีการที่เหมาะสม กำหนดเงื่อนไข กฎเกณฑ์และนโยบายที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญ มีความเข้าใจในการเชื่อมโยงระหว่างสมรรถภาพทางการบริหารและภารกิจที่ต้องการวิเคราะห์สถานการณ์ การฝึกหัด และใช้วิธีการทางเทคนิคที่เหมาะสม (เทือน ทองแก้ว, 2545 อ้างถึงในไพบุรย์ ไชยเสนา :ระบบออนไลน์) โดยเฉพาะในปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารยุคใหม่นอกจากจะต้องมีความรู้ในด้านการบริหารแล้วจะต้องเป็นผู้ที่สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน เช่น การใช้ Internet , E-learning , E-book เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนของอิสลามที่ได้สอนให้มุสลิมใช้ความพยายามอย่างมากเพื่อให้งานที่ทำประสบความสำเร็จ และมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ดังอาเยฮ์อัลกุรอานที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสไว้ ความว่า

﴿وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (التوبة: 105)

ความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า “พวกท่านจงทำงานเถิด แล้วอัลลอฮ์จะทรงเห็นการทำงานของพวกท่าน และเราะสูลของพระองค์และบรรดามุอ์มินก็จะเห็นด้วย และพวกท่านจะถูกนำกลับไปยังพระผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผยแล้ว พระองค์จะทรงแจ้งแก่พวกท่าน ในสิ่งที่พวกท่านทำ” (อัลเตอะบะฮ์ :105)

และยังมีคำสอนของท่านเราะสูล (คืออัลลอฮ์จะลบล้างบาปให้แก่นักศ็อลิมในเรื่องนี้โดยท่านได้กล่าวไว้ ความว่า

((إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا عَمَلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يَتَّقِنَهُ))⁸

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮ์จะทรงรักผู้ที่เขาได้ทำงานแล้วเขาจะทำการอย่างเป็นเลิศ”

5.2.1.3 องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า การมีวิสัยทัศน์เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ซึ่งเป็นไปตามโมเดลสมมติฐาน ได้แก่ ท่านสามารถปรับเปลี่ยน

⁸ หะดีษบันทึกโดย Albani หะดีษหมายเลข 1113 ,Albani กล่าวว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษถู้ออิฟ

วิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสังคมมุสลิมและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ท่านมีการติดตามงานของโรงเรียนให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ท่านมีการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ท่านสามารถสร้างวิสัยทัศน์ที่มีความเป็นรูปธรรม หรือมีโอกาสสำเร็จได้จริง ท่านมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผน และท่านแสวงหาโอกาสหรือแนวทางพัฒนาความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงสมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากวิสัยทัศน์เป็นแผนที่ให้ทุกคนในโรงเรียนได้ใช้แนวทางในการปฏิบัติงาน วิสัยทัศน์ที่ดีนั้นทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและปฏิบัติได้จริง โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกระตุ้นให้บุคลากรมีแรงจูงใจอยากปฏิบัติงานและคอยติดตามผลการปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนด้วยเช่นกันเพื่อให้พวกเขาารู้สึกมีส่วนร่วมในการทำงานตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนจนกระทั่งประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในอิสลามที่ได้สนับสนุนให้มีการปรึกษาหารือร่วมกันในการทำงานต่าง ดังที่ท่านเราะสูล ได้ส่งเสริมให้ประชาชาติของท่านมีการประชุมหารือกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการปกครองรัฐและประชาชาติอิสลาม (อะหมัด อิบรอฮีม อิบูซัน ,2553:364) ดังปรากฏในอัลกุรอาน ความว่า

﴿...وَأْمُرْهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ...﴾ (الشورى:38)

ความว่า “และกิจการของพวกเขามีการปรึกษาหารือระหว่างพวกเขา” (อัลซุรอ: 38)

ส่วนความสำเร็จตามเป้าหมายทั่วไปของมุสลิมเป็นสิ่งที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะมีได้ อัลกุรอานได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะทำงานตามศักยภาพที่พวกเขามีอยู่ นอกจากนี้การสร้างสรรค์ของอัลลอฮ์ ﷻ พระองค์ทรงประทานสติปัญญาให้แก่มนุษย์ ทำให้มนุษย์สามารถปฏิบัติพันธกิจที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้กำหนดไว้เหนือพวกเขาทั้งหลาย (นาเชร ยับนาน , 2548:49) ดังนั้นถ้าผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยกันในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อให้วิสัยทัศน์มีความเป็นรูปธรรมความสำเร็จก็บังเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสไว้ความว่า

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا﴾ (الشمس:9)

ความว่า “แน่นอนผู้ขัดเกลาชีวิตย่อมได้รับความสำเร็จ ” (อัลซัมซุ:9)

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับสมรรถนะผู้บริหาร ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการมีวิสัยทัศน์ ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชัยพงษ์ กองสมบัติ (2548 : 48) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดหนองคาย มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับยิ่งยศ พลเลิศ (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถ ทักษะทัศนคติที่ดี และมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนค่อนข้างมากจึงส่งผลให้ระดับสมรรถนะผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ดังที่อนันต์ นามทองต้น (ม.ป.ป: ระบบออนไลน์) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอยู่ควรให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 กลุ่มคือ กลุ่มความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) องค์ประกอบดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่าคนทั่วไป จึงทำให้เกิดความสำเร็จที่แตกต่างกัน ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษา มีสิ่งเหล่านี้ในตัวแล้ว เป็นที่มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาปรับปรุงยุคได้ และนำมาใช้ ดำเนินการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพอย่างแน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับประจักษ์ ทรัพย์อุดม (2550 :3) ที่ได้กล่าวถึงสมรรถนะไว้ว่าเป็นความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal characteristic of attributes) ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่จำเป็น และมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตน ได้ดีกว่าบุคคลอื่น ซึ่งสมรรถนะของคนเกิดได้จาก 3 ทางคือ 1) เป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2) เกิดจากประสบการณ์การทำงาน 3) เกิดจากการฝึกอบรมและพัฒนา

เมื่อพิจารณาระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน พบว่า

5.2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะมากที่สุดคือ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ และกลุ่มคนที่หลากหลายได้ ส่วนข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะน้อยที่สุด คือ สามารถสร้างความ

พึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านศาสนา นำศาสนามาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียน จึงทำให้การประสานงานพูดคุยกับบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปดั่งญาติพี่น้อง ดังที่ท่านเราะฮะฮุด رضي الله عنه ได้กล่าวไว้ ความว่า

«لَا تَحْفَرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنَّ تَلَقَىٰ أَخَاكَ بِوَجْهِهِ طَلَّقَ»⁹

ความว่า “จงอย่าคิดว่าการกระทำดีใดๆเป็นเรื่องเล็กน้อย ถึงแม้เพียงการพบปะกับพี่น้องของท่านด้วยสีหน้าที่ร่าเริงเท่านั้นก็ตาม”

และสอดคล้องกับหะดีษที่ท่านอับดุลลอฮ์ อิบน์อุมร์ เล่าว่า ท่านเราะฮะฮุด رضي الله عنه ได้กล่าวว่า

«(إِنَّ مِنْ خِيَارِكُمْ أَحْسَنَكُمْ أَخْلَاقًا)»¹⁰

ความว่า “ ส่วนหนึ่งจากผู้ที่มียุทธธรรมความดีในหมู่พวกท่าน คือ ผู้ที่มีมารยาทดีในหมู่พวกท่าน”

5.2.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะมากที่สุดคือ การติดตามงานของโรงเรียนให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางด้านศาสนา ความรู้ในวิชาชีพและความรู้ทั่วไป เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับพรพิศ อินทะฮะฮุด (2551) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องปฏิบัติอยู่เสมอ นั่นก็คือ การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองว่าเป็นอย่างไรมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ เพราะผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน โดยไม่สามารถที่จะถ่าย

⁹ หะดีษบันทึกโดย Muslim หะดีษหมายเลข 2626

¹⁰ หะดีษบันทึกโดย Muslim หะดีษหมายเลข 2321

โอนความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นได้(อลี โมฮัมมัด ญบรอน ซอและห์ ,2551:63) เมื่อมีการตรวจสอบแล้วพบว่าสิ่งที่จะต้องแก้ไขผู้บริหารโรงเรียนก็จำเป็นต้องปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ เพราะการแก้ไขหรือตัดเดือนในสิ่งที่ผิด ถือเป็นหน้าที่ของมวลมุสลิม (นาเชร ยับนาน ,2548:20) อิสลามได้สนับสนุนให้แก้ไขในสิ่งที่ผิดพลาดดังกล่าวสอนของท่านเราะสูด ﷺ ที่ได้กล่าวไว้ ความว่า

((مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ . فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ . فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ))¹¹

ความว่า “ผู้ใดในหมู่พวกท่านพบเห็นสิ่งชั่วช้าหนึ่งๆ ดังนั้นเขาจึงเปลี่ยนแปลงมันด้วยมือของเขา แต่ถ้าหากเขาไม่สามารถก็ให้เปลี่ยนแปลงด้วยลิ้นของเขา แต่ถ้าหากไม่สามารถอีก ก็ให้เปลี่ยนแปลงด้วยจิตใจ และนั่นถือว่าเป็นศรัทธาที่อ่อนแอที่สุดแล้ว”

5.2.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระดับสมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะมากที่สุดคือ มีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผน ส่วนข้อที่มีน้อยที่สุดคือ การติดตามงานของโรงเรียนให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับพรพิศ อินทะสุระ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนนั้นได้ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโรงเรียนในอนาคต ผู้บริหารโรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการสร้างวิสัยทัศน์ให้เกิดขึ้นจริงกับโรงเรียน ดังที่ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรกำหนดวิสัยทัศน์ คือ รู้จักสร้างภาพอนาคตที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาของตน และมุ่งมั่นผลักดันทุกวิถีทางที่จะให้อนาคตตามวิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง (อ้างถึงใน วันทนา เมืองจันทร์ ,2542 :9)

¹¹ หะดีษบันทึกโดย Muslim หะดีษหมายเลข 49

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่มีโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนเหมือนกัน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารจัดการโรงเรียนไปในแนวทางเดียวกัน อีกทั้งจำนวนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีเพิ่มมากขึ้นทำให้มีการแข่งขันกันสูง แต่ละโรงเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้โรงเรียนของตนมีคุณภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนอื่น ส่งผลให้ผู้บริหารในแต่ละขนาดของโรงเรียนต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้มีสมรรถนะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับพรพิศ อินทะสุระ(2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมี ความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ จากผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ดังนี้

5.3.1.1 จากผลการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น พบว่า ข้อที่ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการได้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควรใส่ใจและให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่มาติดต่อด้วยความเป็นมิตรให้มากยิ่งขึ้น

5.3.1.2 จากผลการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า สมรรถนะที่ผู้บริหารโรงเรียนมีน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถสังเคราะห์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนในด้านต่างๆได้

ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และสามารถวางแผนการบริหารจัดการโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบัน

5.3.1.3 จากผลการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า สมรรถนะที่ผู้บริหารโรงเรียนมีน้อยที่สุด คือ การติดตามงานของโรงเรียนให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควรมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการวิเคราะห์ห้องศอกอบในด้านอื่นๆ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

5.3.2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้ทราบว่าม้องค์ประกอบสมรรถนะเหมือนกันหรือไม่

5.3.2.3 ควรศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้